

**Statens jordbruksverks föreskrifter om djurhållning
inom lantbruket m.m.**

SJVFS 2003:6

Saknr L 100

Utkom från trycket
den 14 februari 2003

beslutade den 4 september 2002

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 2, 4, 9, 9 a, 13, 13 a, 17-19 och 29 §§ djurskyddsförordningen (1988:539), följande.

INLEDNING

1 § Denna författning innehåller föreskrifter om djurhållning inom lantbruket m.m. Föreskrifterna avser djurslagen häst, nötkreatur, gris, får, get, fjäderfä utom strutsfåglar samt pälsdjur.

Definitioner av uttryck som finns i denna författningen finns i bilaga 8.

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Tillsyn och skötsel

2 § Djur skall hållas på sådant sätt att tillsynen över djuren kan ske utan svårigheter.

Tillsyn skall ske på ett för djuren betryggande sätt och skall normalt ske minst en gång dagligen. Nyfödda, sjuka eller skadade djur och djur

---

¹ Jfr rådets direktiv 91/629/EEG av den 19 november 1991 om fastställande av lägsta djurskyddskrav för kalvar (EGT L 340, 11.12.1991, s. 28, Celex 31991L0629) senast ändrat genom kommissionens beslut 97/182/EG (EGT L 76, 18.3.1997, s. 30, Celex 31997D0182), rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur (EGT L 221, 8.8.1998, s. 23, Celex 31998L0058), rådets direktiv 1999/74/EG av den 19 juli 1999 om att fastställa miniminormer för skyddet av värphöns (EGT L 203, 3.8.1999, s. 53, Celex 31999L0074), och rådets direktiv 91/630/EEG av den 19 november 1991 om fastställande av lägsta djurskyddskrav vid svinhållning (EGT L 340, 11.12.1991, s. 33, Celex 31991L0630) senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/93/EG (EGT L 316, 1.12.2001, s 36, Celex 301L0093). Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s.18, Celex 31998L0048).

som betar sig onormalt skall ses till oftare. Detsamma gäller beträffande högdräktiga djur, särskilt vid tiden kring förlossningen.

3 § När ett djur hålls på bete får djurets rörelsefrihet inte begränsas genom att en tyngd eller annat hindrande föremål fästes vid djuret. Rörelsefriheten får heller inte begränsas genom att olika delar av djurets kropp binds samman eller genom att djuret binds samman med ett annat djur.

4 § Djur skall hållas tillfredsställande rena.

5 § Automatiska system och anordningar som inverkar på djurskydd och djurhälsa skall kontrolleras dagligen.

6 § Föremål och ämnen som kan skada djur skall förvaras oåtkomliga för djuren.

Utrymme och inredning m.m.

7 § Vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av stallar skall dessa utformas så att det finns godtagbara förutsättningar att rädda djuren vid brand.

8 § Golv och liggytor skall ha en jämn och halkfri yta.

Boxar eller liggytor med rörligt golv samt utgödslingssystem i öppna skrapgångar skall utrustas, utformas och skötas så att djuren inte tillfogas skador och så att utrustningen inte inverkar menligt på djurens beteende och hälsa. Detsamma skall gälla utformningen av dränerande golv.

9 § Djur som behöver särskild vård skall kunna tas omhand i ett närbeläget utrymme med ett klimat som djuren är vana vid. För djur som hålls i icke värmeisolerade stallar och för utgångsdjur skall dock minst en tredjedel av behandlingsplatserna inrymmas i utrymme som kan värmas upp.

Djur som behöver särskild vård skall inhysas i boxar där de kan vända sig, om inte veterinär föreskriver annat, och skall vid behov kunna hysas individuellt.

Första stycket gäller inte fjäderfästallar enligt 2 kap. där sjuka och skadade djur omedelbart avlivas.

10 § Utfodrings- och vattningssystem skall vara utformade, dimensionerade och placerade så att de medger ett för djuren lugnt och naturligt intag av foder och vatten.

11 § Fönster, belysningsanordningar och elektriska ledningar, som djuren kan nå skall vara försedda med lämpliga skydd eller vara utförda så att skaderisk inte föreligger.

12 § Det skall finnas en godtagbar plan för hur djurskyddet skall upprätthållas vid elavbrott.

Mått

13 § De mått som anges i denna författning är minsta mått och centrummått för normal inredning, om inte annat anges i 2 kap.

I ett befintligt stall godtas mindre avvikelser från föreskrivna mått om det är djurskyddsmässigt acceptabelt för det enskilda djuret och stallet som helhet uppfyller kraven på god djurmiljö. Detsamma gäller vid ombyggnad under förutsättning att planlösningen i stallet är god.

1 § djurskyddsförordningen (1988:539) skall tillämpas när det gäller mått för djurkategori som inte är upptagna i denna författning.

Stallklimat

14 § I stall skall djuren ha ett klimat som är anpassat till djurslaget och djurhållningsformen (termisk komfort).

15 § I värmeisolerade stallar får den relativa luftfuktigheten under vintern inte annat än undantagsvis överstiga 80 procent såvida inte stalltemperaturen understiger 10° C. I sådana fall får den numeriska summan av stalltemperaturen och relativa fuktigheten inte överstiga 90.

I oisolerade stallar får den relativa fuktigheten inte annat än undantagsvis överstiga uteluftens relativa fuktighet med mer än 10 procentenheter.

16 § I ett stall får djur endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden, om inte annat anges i 2 kap.

Ammoniak	10 ppm
Koldioxid	3000 ppm
Svavelväte	0,5 ppm
Organiskt damm	10 mg/m ³

17 § Utgödslingssystem skall vara utformade så att djur i en stallavdelning inte kommer i direktkontakt med gödsel från annan avdelning.

Luft får inte strömma mellan olika stallavdelningar via genomföringar i t ex ventilations-, utgödslings- och urindräneringssystem.

Öppningar mellan stallavdelningar skall kunna stängas och vara stängda när de inte används.

18 § I mekaniskt ventilerade stallar skall det finnas nödventilation.

Fönster och belysning

19 § Djurstall får vara försett med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.

20 § Grisstallar som saknar fönster för dagsljus och som var i bruk före den 1 juli 1989 behöver inte förses med fönster om inte förprövningspliktig till- eller ombyggnad genomförs. Detsamma gäller för fjäderfästallar som var i bruk före den 1 januari 1994.

21 § Stallar, utom ligghallar eller andra byggnader för utgångsdjur, skall vara försedda med artificiellt ljus, som inte förorsakar djuren obehag och som medger att tillsyn kan utövas utan svårigheter.

Buller

22 § Bullret i stallar får inte ha en sådan nivå och frekvens att det påverkar djurens hälsa menligt.

I stall får djur endast tillfälligtvis utsättas för mekaniskt buller överstigande 65 dBA.

Foder och vatten

23 § Djur skall dagligen ges foder av lämplig struktur.

Fodret skall vara tjänligt för djuret och fodergivan skall garantera en tillräcklig, allsidig och välbalanserad näringstillförsel.

24 § Djur skall få dricksvatten minst två gånger per dygn, om inte annat anges i 2 kap. Vattnet skall vara tjänligt för djuret.

Renhållning

25 § Stallutrymme skall rengöras och utgödsas minst en gång dagligen, om inte systemet för djurhållning är uppbyggt för andra rutiner som ger god hygien.

Vid kontinuerlig djurhållning skall stall eller stallavdelning rengöras noggrant minst en gång årligen.

Vid omgångsuppfödning skall stall eller stallavdelning rengöras noggrant före varje insättning av en ny omgång djur.

Hönsstallar skall därtill desinficeras regelbundet och alltid innan ny omgång djur sätts in.

26 § Ströbäddar och ströade liggplatser skall hållas torra. Strömedel skall vara av lämplig typ och ha god hygienisk kvalitet.

Betesmarker och rastgårdar

27 § Stängsel skall vara utformat och anordnat på sådant sätt att djur som hålls inom stängslet under normala förhållanden inte skadas. Stängsel som innehåller taggtråd får inte vara elektrifierade.

28 § Betesmarker, rastgårdar och drivningsvägar skall vara fria från föremål med uppenbar risk att skada djuren.

29 § I anlagda rastgårdar samt vid av djur hårt belastade ytor i det fria skall marken vara hårdgjord, dränerad eller naturligt ha motsvarande funktion.

30 § Landet indelas, då fråga är om att hålla djur på bete i enlighet med 10 och 11 §§ djurskyddsförordningen (1988:539), i nedanstående tre regioner.

Region A: Blekinge, Skåne och Hallands län.

Region B: Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Västra Götalands, Värmlands, Örebro och Västmanlands län.

Region C: Dalarnas, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Betesperioden omfattar i region A minst 4 månader, i region B minst 3 månader och i region C minst 2 månader. Betesperioden skall vara sammanhängande och infalla under tiden den 1 maj - den 1 oktober.

31 § Nötkreatur som hålls för mjölkproduktion skall anses hållna på bete om de varje dygn förs ut på bete och har tillgång till betesmarken under minst 6 timmar. Andra nötkreatur med krav på bete eller annan utevistelse skall vistas ute hela dygnet.

32 § Djurbeläggningen på betesmarken får inte vara högre än att ett växttäckte bibehålls på minst 80 procent av arealen i den aktuella betesfällan.

33 § Ett undantag enligt 13 a § 2 djurskyddsförordningen (1988:539) från kravet i 10 § samma förordning om att nötkreatur som hålls för mjölkproduktion sommartid skall hållas på bete kan medges och gäller om villkoren i någon av punkterna 1 - 5 nedan är uppfyllda:

1. Djurhållaren följer en av dispensmyndigheten godkänd, skriftlig plan för att avveckla den verksamhet för vilken kravet på betesdrift inte kan uppfyllas.

2. Djurhållaren följer en av dispensmyndigheten godkänd, skriftlig och detaljerad plan för att anlägga bete och anordna betesdrift.

3. Dispensmyndigheten har funnit att möjligheter att anordna betesdrift för samtliga djur som omfattas av beteskravet inte finns och att

- a. samtliga sinkor hålls på bete under en tidsperiod om minst sex veckor,
- b. samtliga rekryteringsdjur över sex månader hålls på bete,
- c. verksamheten inte utvecklas så att fler djur behöver omfattas av undantag,
- d. stallmiljön och djurhälsan i besättningen är dokumenterat mycket god, samt
- e. alla djur som omfattas av undantaget ges möjlighet till motion under en sammanhängande period om minst två månader per år.

4. Djurhållaren följer en av dispensmyndigheten godkänd, skriftlig plan för att uppfylla villkoren i punkt 3.

5. Dispensmyndigheten har funnit att oförutsedda eller speciella omständigheter förhindrar djurhållaren att hålla djur på bete och att djurhälsan och stallmiljön hålls på högsta möjliga nivå

34 § Undantag enligt 33 § får medges för perioder om högst två år i fråga om punkt 1, tre år i fråga om punkt 2, fem år i fråga om punkt 3, två år i fråga om punkt 4 och ett år i fråga om punkt 5.

Utegångsdjur

35 § Endast djur som är lämpade för utevistelse under den kalla årstiden får användas som utgångsdjur. En ytterligare förutsättning är att de yttre förhållandena såsom terräng och markbeskaffenhet är lämpliga för dju ren.

36 § Utegångsdjur skall ha tillgång till ligghall eller annan byggnad, som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats.

Drivning

37 § Vid drivning skall djuren hanteras lugnt. Djuren skall ha tillräckligt med utrymme för att kunna förflytta sig. Djuren skall tydligt kunna uppfatta drivvägen.

Ny teknik

38 § Nya tekniska system och ny teknisk utrustning som godkänts av Jordbruksverket i enlighet med 7 och 8 §§ djurskyddsförordningen (1988:539) får användas utan hinder av denna författning.

Undantag

39 § Om det föreligger särskilda skäl, kan Jordbruksverket medge undantag från föreskrifterna i denna författning.

2 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

HÄSTAR

Skötsel m.m.

1 § Vid uppbindning i spilta eller box skall grimma eller halsrem och löpande grimskaft användas.

Häst får endast tillfälligtvis hållas bunden på annan plats än i spilta eller box och skall då ses till särskilt. Vid sådan uppbindning får endast grimma eller halsrem användas.

En grimma eller halsrem får inte bestå av material som kan skada djuret.

2 § Hovar skall inspekteras regelbundet och verkas vid behov.

3 § Fölning i stall skall ske i fölningsbox.

Utrymme och inredning m.m.

4 § Utöver skiljeväggar mellan spiltor eller boxar skall det om det inte är uppenbart onödigt finnas en avskiljningsanordning som hindrar hästar att skada varandra.

5 § Golv i spiltor och boxar skall vara försett med ströbädd.

Mått m.m.

6 § Uppgifter om mått m.m. för hästar finns i bilaga 1.

NÖTKREATUR

Tillsyn och skötsel

7 § Nyfödda kalvar skall få råmjölk snarast möjligt, dock senast sex timmar efter födseln.

8 § Vid mycket varm väderlek samt vid sjukdom skall kalvar ha ständig tillgång till dricksvatten om inte veterinär ordinerar annat.

9 § Kalvar skall utfodras minst två gånger om dagen.

10 § Kalvar skall senast från och med två veckors ålder ha fri tillgång till grovfoder.

11 § Kalvar som hålls inomhus skall ses till minst två gånger om dagen.

12 § Kvigor och kor får inte betäckas med tjur, semineras eller vara mottagare av embryo om förlossningssvårigheter kan förväntas.

13 § Gödselrännan bakom bunden kviga eller ko skall vara övertäckt i samband med förlossningen.

14 § Vid förlossning får mekaniska hjälpmedel endast användas efter godkännande av veterinär i varje enskilt fall.

15 § Kalvar får hållas bundna endast om veterinär föreskriver detta.

16 § Djurens klövar skall inspekteras regelbundet och verkas vid behov.

17 § Under den mörka tiden på dygnet skall minst dämpad belysning vara tänd i stall för mjölkkor.

18 § Endast i värmeisolerade stallar får ungnöt hållas på dränerande golv utan ströbädd.

Utrymme och inredning m.m.

19 § För kvigor som har mindre än två månader kvar till förlossningen och för kor får liggytan inte bestå av gödseldränerande golv. I bås för bundna djur, i foderliggbås och i fångbås får dock den bakre delen bestå av gödseldränerande gummispaltgolv om båsen har helt golv med gummimatta eller motsvarande på minst 80 % av minimilängden för kortbås.

20 § Gödseldränerande golv får inte användas som liggyta i bås för ungdjur och tjurar. I bås för bundna djur, i foderliggbås och i fångbås får dock den bakre delen bestå av gödseldränerande golv om bålet har helt golv eller annan godtagbar liggyta på minst 80 % av minimilängden för kortbås.

21 § I lösdriftsstallar skall det finnas minst en plats i box för kalvning per påbörjat 30-tal kor. Detsamma gäller vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av stallar för minst 18 bundna kor.

22 § Ensamboxar för kalvar, med undantag för sjukboxar, skall ha genombrutna mellanväggar som tillåter ögonkontakt och direkt beröring mellan kalvarna, dock skall mellanväggarna vara täta upp till 0,80 meters höjd.

En kalv får inte hållas i ensambox efter åtta veckors ålder om inte veterinär, till följd av kalvens hälsotillstånd eller beteende, har ordinerat att den skall hållas isolerad.

Vad som anges i andra stycket gäller inte för anläggningar med färre än sex kalvar såvida kalvarna inte kan hållas i lämpliga åldersgrupper.

23 § I lösdriftsstallar för amkor eller dikor skall det finnas särskilda utrymmen för kalvar upp till tre månaders ålder (kalvgömmor).

24 § Vid datorstyrd individuell utfodring skall antalet djur per kraftfoderstation anpassas till gruppens avkastningsnivå och utfodringsmodell. Dåhela kraftfodergivan ges i kraftfoderstationer får antalet kor per station inte överstiga 20 i högmjölkgargrupper, 25 i blandgrupper och 35 i sinkogrupper.

25 § Vid uppfödning av förmedlingskalvar eller motsvarande

1. skall kalvarna, om mer än 50 kalvar anskaffas per år, födas upp omgångsvis i mottagningsstall med högst 100 djurplatser,

2. får uppfödningssavdelning bestå av högst 300 djurplatser om kalvarna tagits emot enligt punkt 1 och av högst 100 djurplatser om så inte varit fallet.

Vid strikt omgångsuppfödning av förmedlingskalvar eller motsvarande från insättning till slakt får dock stallavdelning bestå av högst 150 djurplatser.

Djuren i en stallavdelning skall kunna föras in och ut genom en dörr som inte har förbindelse med annan avdelning.

26 § Vid kontinuerlig uppfödning av kalvar som anskaffats från högst fem mjölkbesättningar, som under längre tid skall vara desamma,

1. skall kalvarna, om mer än 100 kalvar anskaffas per år, födas upp i mottagningsstall med högst 100 djurplatser,

2. får uppfödningssavdelning bestå av högst 300 djurplatser om kalvarna tagits emot enligt punkt 1 och av högst 100 om så inte varit fallet.

Djuren i en stallavdelning skall kunna föras in och ut genom en dörr som inte har förbindelse med annan avdelning.

27 § Mekaniskt ventilerade stallavdelningar med kalvar skall vara utrustade med larmanordning som varnar för

1. övertemperatur,
2. strömavbrott och
3. fel på larmanordningen.

Utrustningen skall kontrolleras regelbundet och före varje insättning av en ny omgång djur.

I stallavdelningar där kalvar hålls tillsammans med kor behöver dock larmanordningen enbart varna för övertemperatur.

Mått m.m.

28 § Uppgift om mått m.m. för nötkreatur finns i bilaga 2.

GRISAR

Skötsel

29 § Om det är nödvändigt får enstaka suggor och gyltor fixeras under högst en vecka vid tiden kring förlossningen och vid tiden för betäckningen.

I anläggningar med mer än nio suggor skall suggor och gyltor hållas i grupp under dräktighetsperioden.

30 § Smågrisar får inte avväjnas förrän de uppnått fyra veckors ålder och skall då ha vant sig vid tillskottsfoder.

31 § Djurens klövar skall inspekteras regelbundet och verkas vid behov.

32 § Grisar skall ha fri tillgång till dricksvatten.

Utrymme och inredning m.m.

33 § I ett stall skall grisar ha tillgång till utrymme som ger dem möjlighet att utnyttja olika delar av utrymmet för att ligga, äta och gödsla. Liggplatsen får inte bestå av göseldrainerande golv.

34 § Vid konventionell uppfödning i grisionsbox skall smågrisar under den första levnadsmånaden ha en liggplats, som är avskild från suggan.

35 § En datorstyrd foderstation får inte användas för fler grisar än att alla hinner äta sin dygnstilldelning inom 12 timmar.

36 § I stallar för slaktgrisar med kontinuerlig uppfödning får stallavdelning bestå av högst 200 grisplatser. I stallar för slaktgrisar med omgångsuppfödning och rekrytering från mer än en besättning får stallavdelning bestå av högst 400 grisplatser.

Djuren i en stallavdelning skall kunna föras in och ut genom en dörr som inte har förbindelse med annan avdelning.

37 § Grisar som hålls utomhus under den varma årstiden skall ha tillgång till plats, som ger skydd mot solstrålning och dåligt väder.

Vid utomhushållning av grisar skall sjuka djur kunna avskiljas för erforderlig vård.

38 § Vid vakuumutgödsling skall gödselledningarnas diameter minst vara 300 mm. Systemet skall i övrigt utformas och skötas så att luft förhindras att strömma in i stallet via utgödslingssystemet.

Utgödsling skall ske med högst 14 dagars intervall.

39 § Mekaniskt ventilerade stallavdelningar för grisar skall vara utrustade med larmanordning som varnar för

1. övertemperatur,
2. strömavbrott, och
3. fel på larmanordningen.

Urustningen skall kontrolleras regelbundet och före varje insättning av en ny omgång djur.

Första stycket gäller dock inte för avdelningar med plats för mindre än 30 vuxna grisar och för avdelningar med plats för mindre än 150 växande grisar över 20 kg.

Mått m.m.

40 § Uppgift om mått m.m. för grisar finns i bilaga 3.

FÅR

Skötsel

41 § Får skall hållas i lösdrift.

42 § Djurens klövar skall inspekteras regelbundet och verkas vid behov. Får skall klippas minst en gång per år.

43 § Får skall sommartid hållas på bete eller på annat sätt ges tillfälle att vistas ute.

Utrymme och inredning m.m.

44 § I fårstall skall ett avskilt utrymme kunna ordnas för lamning. Om utrymmet har spaltgolv, skall golvet vid lamningen vara försett med en ströbädd.

45 § En datorstyrd foderstation får inte användas av fler får än att alla hinner äta sin dygnstilldelning inom 12 timmar.

Mått m.m.

46 § Uppgift om mått m.m. för får finns i bilaga 4.

GETTER

Skötsel

47 § Djurens klövar skall inspekteras regelbundet och verkas vid behov. Getter av ullras skall klippas minst en gång per år.

48 § Getter skall sommartid hållas på bete eller på annat sätt ges tillfälle att vistas ute.

Utrymme och inredning m.m.

49 § I getstall skall ett avskilt utrymme kunna ordnas för killning. Om utrymmet har spaltgolv, skall golvet vid killning vara försett med en ströbädd.

Mått m.m.

50 § Uppgift om mått m.m. för getter finns i bilaga 5.

FJÄDERFÄN

ALLMÄNT

Utrymme och inredning m.m.

51 § Mekaniskt ventilerade stallavdelningar för fjäderfän med fler än 2000 djur skall vara utrustade med larmanordning som varnar för

1. övertemperaturer,
2. strömavbrott, samt
3. fel på larmanordningen.

Utrustningen skall kontrolleras regelbundet och före varje insättning av en ny omgång djur.

52 § I fjäderfästallar med ströbädd får djuren endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden.

Ammoniak	25	ppm
Koldioxid	3 000	ppm
Svavelväte	0,5	ppm
Organiskt damm	10	mg/m ³

I inredda burar och flervåningssystem för frigående värphöns gäller 1 kap. 16 §.

53 § Unga fjäderfän skall vänjas vid de inhysningssystem de skall hållas i som vuxna.

HÖNS INKLUSIVE SLAKTKYCKLINGAR

Skötsel

54 § Endast hönsraser som har en medelvikt under 2,4 kg får hållas i burar. Hönsen får hållas i burar högst två år.

55 § Belysning i hönsstallar med plats för mer än 350 djur skall tändas och släckas med automatisk, tidsstyrd dimfunktion eller motsvarande.

56 § Unghöns skall vara uppfödda i inhysningssystem som förbereder dem för det system de skall hållas i som vuxna.

57 § Stallar hos äggproducenter som är anslutna till av Jordbruksverket godkänt kontrollprogram får, utan hinder av vad som föreskrivs i bilaga 6 punkt 3, beläggas i enlighet med vad som är tillåtet enligt kontrollprogrammet.

58 § Slaktkycklingar som föds upp inomhus skall hållas påströbädd.

59 § Stallar hos slaktkycklinguppfödare som är anslutna till av Jordbruksverket godkänt kontrollprogram får, utan hinder av vad som föreskrivs i bilaga 6 punkt 7, beläggas i enlighet med vad som är tillåtet enligt kontrollprogrammet.

Utrymme och inredning m.m.

60 § I system för frigående höns med plats för mer än 350 djur får sittpinnar inte vara placerade över ströbädden.

I flervåningssystem för frigående höns skall våningsplanen utföras så att spillning inte kan falla ner på lägre våningsplan.

Även i övrigt skall inredning i hönsstall vara utformad så att djuren inte blir nedsmutsade av foder-, vatten- och gödselspill.

61 § I system för burhöns skall burarna vara försedda med täta sidovägar och klonötare.

62 § Dränerande golv för höns skall vara så konstruerat att det ger stöd åt de främre klorna på varje fot.

63 § I anläggningar där hönsen har möjlighet till utevistelse skall utomhusytorna ha en area som är anpassad till belägningsgraden och markytans beskaffenhet så att föroreningar undviks. De skall vara försedda med skydd mot dåligt väder och rovdjur och vid behov med lämpliga vattentråg. I anläggningar med plats för mer än 350 höns skall flera öppningar ge tillträde till utomhusytorna.

Mått m.m.

64 § Uppgift om mått m.m. för höns inklusive slaktkycklingar finns i bilaga 6.

KALKONER

Skötsel

65 § Stallar hos slaktkalkonuppfödare som är anslutna till av Jordbruksverket godkänt kontrollprogram får, utan hinder av vad som föreskrivs i bilaga 6 punkt 9, beläggas i enlighet med vad som är tillåtet enligt kontrollprogrammet.

66 § Kalkoner skall hållas frigående och skall ha tillgång till ströbädd om de föds upp inomhus.

Mått m.m.

67 § Uppgift om mått m.m. för kalkoner finns i bilaga 6.

GÄSS

Skötsel

68 § Gäss som föds upp inomhus skall hållas påströbädd.

Mått m.m.

69 § Uppgift om mått m.m. för gäss finns i bilaga 6.

ANKOR

Skötsel

70 § Ankor som föds upp inomhus skall hållas påströbädd.

Mått m.m.

71 § Uppgift om mått m.m. för ankor finns i bilaga 6.

PÄLSDJUR

ALLMÄNT

Skötsel

72 § Infångade vilda minkar eller rävar får inte hållas i burar för pälsproduktion.

73 § Minkar och rävar skall, beträffande avelsdjur och valpar upp till fyra månaders ålder, ha fri tillgång till dricksvatten. Övriga minkar och rävar skall ha tillgång till dricksvatten minst två gånger per dygn.

Utrymme och inredning m.m.

74 § Mink- och rävburar skall vara så konstruerade eller uppställda att djuren inte kan skada varandra genom näten.

75 § Bottennät i minkburar skall bestå av rostfri eller plastbelagd tråd eller av galvaniserad järntråd. Nätbotten skall vara stabil och tråden skall ha en sådan kvalitet att djurens tassor inte skadas av den.

76 § Mink- och rävburar skall vara försedda med en lya. Lyan skall vara utformad så att den medger god hygien och att djuren kan inta naturliga viloställningar i den. En avelshonas lya skall dessutom ge honan utrymme att föda och vårda sina valpar.

77 § Minkar och rävar skall ges föremål som de kan sysselsätta sig med.

78 § Skugghus skall vara konstruerade på sådant sätt att minkar och rävar inte utsätts för oacceptabel övertemperatur.

MINKAR

Skötsel

79 § En kull minkvalpar skall delas senast vid tio veckors ålder.

80 § Minklya skall vara försedd med strömedel, vilket dock inte är erforderligt vid stark värme under sommaren.

Mått m.m.

81 § Uppgift om mått m.m. för minkar finns i bilaga 7.

RÄVAR

Skötsel

82 § Djuren, särskilt valparna, skall skötas på sådant sätt att de blir vana vid människor.

Utrymme och inredning m.m.

83 § Rävbur skall vara försedd med en spaningshylla. En lyas tak får användas som spaningshylla och skall dåha tät botten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft, ifråga om 2 kap. 56 § avseende unghöns för envåningssystem och bursystem den 1 januari 2006, i övrigt den 17 februari 2003 då Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1993:129) om djurhållning inom lantbruket m.m. skall upphöra att gälla.

För djurhållningen i stallar och anläggningar som är i bruk före den 17 februari 2003 gäller dock Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1993:129) om djurhållning inom lantbruket m.m. i tillämpliga delar tills de nya föreskrifterna träder i kraft enligt övergångsbestämmelserna nedan.

1. Sådana stallar och anläggningar som avses ovan får brukas och djurhållning i sådana stallar och anläggningar utövas till utgången av år 2003 utan hinder av

- 1 kap. 36 § i fråga om hästar som inte föds upp eller hålls för att användas i tävling,

- 2 kap. 22 och 27 §§,

- bilaga 2 punkt 2 i fråga om spaltgolvsboxar för djur $\leq$ 250 kg

2. Sådana stallar och anläggningar som avses ovan får vidare brukas och djurhållning i sådana stallar och anläggningar utövas till utgången av år 2004 utan hinder av

- bilaga 3 punkt 1 i fråga om fotnot 2

3. Sådana stallar och anläggningar som avses ovan får vidare brukas och djurhållning i sådana stallar och anläggningar utövas till utgången av år 2006 utan hinder av

- 2 kap. 39 och 55 §§ samt 60 § ifråga om första och andra stycket

- bilaga 2 punkt 2 ifråga om ströbäddsboxar, punkt 4, punkt 5 och punkt 8 i fråga om ungdjur $>$ 600 kg

- bilaga 6 punkt 4 ifråga om fodertråg, fri höjd mellan våningar och öppningar till utomhusytorna.

4. Sådana stallar och anläggningar som avses ovan får vidare brukas och djurhållning i sådana stallar och anläggningar utövas till utgången av år 2010 utan hinder av

- bilaga 7 punkt 1.

5. Sådana stallar och anläggningar som avses ovan får vidare brukas och djurhållning i sådana stallar och anläggningar utövas till utgången av år 2012 utan hinder av

- 2 kap. 20 §,

- bilaga 2 punkt 1 ifråga om ungdjur > 600 kg samt fotnot 2, punkt 10 ifråga om göseldrainerande golv för kalvar, ungdjur och lösgående vuxna djur

- bilaga 3 punkt 1 ifråga om ströad liggbox för digivande sugga, sinsugga och dräktiga gylta och ifråga om och minsta boxsida för sinsugga och dräktiga gylta, punkt 4, punkt 5 och punkt 6. I boxar för digivande suggor enligt bilaga 3 punkt 1 får dock 1 m² av föreskriven liggarea bestå av urindrainerande golv.

Vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av sådana stallar eller anläggningar som avses ovan gäller dock de nya föreskrifterna.

MATS PERSSON

Christer Nilsson
(Djurskyddsensheten)

HÄSTAR**1 Utrymme i spiltor**

	Spilta			Ätspilta	
	Längd ¹⁾ , m	Bredd ²⁾ , m	Skiljeväggens höjd (exkl gal- ler ³⁾ , m	Längd ⁴⁾ , m	Bredd ⁵⁾ , m
Ponny A	1,80	1,15	0,95	1,75	0,50
Ponny B	2,15	1,40	1,15	2,10	0,55
Ponny C	2,35	1,50	1,25	2,30	0,60
Ponny D	2,45	1,60	1,30	2,40	0,65
Liten häst	2,65	1,75	1,40	2,60	0,70
Stor häst	2,85	1,85	1,50	2,75	0,75

1) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $1,7 \times$ mankhöjd

2) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $1,1 \times$ mankhöjd

3) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $0,9 \times$ mankhöjd

4) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $1,65 \times$ mankhöjd

5) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $0,45 \times$ mankhöjd (ej dräktiga)

2 Utrymme i box

	Enhästbox		Fölningsbox	
	Area ^{1, 5)} , m ²	Kortaste sida ²⁾ , m	Area ³⁾ , m ²	Kortaste sida ⁴⁾ , m
Ponny A	4,0	1,60	4,5	1,90
Ponny B	5,0	1,90	6,5	2,30
Ponny C	6,0	2,10	7,5	2,50
Ponny D	7,0	2,20	8,5	2,60
Liten häst	8,0	2,35	10,0	2,80
Stor häst	9,0	2,50	11,0	3,00

1) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $(1,8 \times$ mankhöjd)²

2) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $1,5 \times$ mankhöjd

3) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $(2,0 \times$ mankhöjd)²

4) För häst med mankhöjd över 1,70 m: $1,8 \times$ mankhöjd

5) Vid korttidsuppställning får arean minska till 85 %

3 Utrymme per häst vid grupphållning

Gruppbox

Vuxna hästar: fölningsbox	100 % av arean för vuxen häst i enhäst- alt.
Unghästar 12-24 mån:	75 % av arean för vuxen häst i enhästbox
Unghästar 5-12 mån:	50 % av arean för vuxen häst i enhästbox

Ligghall utan utfodring i hallen

Vuxna hästar: fölningsbox	80 % av arean för vuxen häst i enhäst- alt.
Unghästar 12-24 mån:	60 % av arean för vuxen häst i enhästbox
Unghästar 5-12 mån:	40 % av arean för vuxen häst i enhästbox

4 Takhöjd

1,5 × mankhöjd, dock lägst 2,2 m.

5 Boxväggar och spiltskiljeväggar

Avstånd mellan vägg och tak: < 150 mm eller > 450 mm

Avstånd mellan vägg och golv: < 35 mm

NÖTKREATUR

1 Utrymme i bås

	Högsta vikt, kg	Bundna djur, långbås Lösdrift, liggbås ²⁾		Bundna djur, kortbås ¹⁾ Foderliggbås Fångbås		Lösdrift, ätbås	
		Längd, m	Bredd, m	Längd, m	Bredd, m	Längd, m	Bredd, m
Kalvar ³⁾	90	1,40	0,70	1,10	0,70		
Kalvar ³⁾	150	1,50	0,80	1,20	0,80		
Ungdjur	250	1,70	0,90	1,30	0,90		
Ungdjur	400	1,90	1,00	1,50	1,00		
Ungdjur	600	2,00	1,10	1,60	1,10		
Ungdjur	> 600	2,10	1,20	1,70	1,20		
Vuxna djur	500	2,00	1,10	1,60	1,10		
Vuxna djur	650	2,20	1,20	1,70	1,20	1,60	0,80
Vuxna djur	> 650	2,30	1,25	1,80	1,25	1,65	0,80

1) För kortbås med begränsning framåt (s k mellanbås) skall avståndet mellan begränsning och båsfallens bakkant, mätt 1 m över båsfallen, vara lika med båslängden för långbås.

2) Båset skall vara 0,30 m längre om båsavskiljare och frontvägg hindrar djuret att föra huvudet åt sidan eller framåt när det reser sig.

3) Kalvar får inte hållas bundna.

2 Utrymme i boxar och vid lösdrift

	Högsta vikt, kg	Ensambox		Gemensambox, lösdrift		
		Längd, m	Bredd, m	Spaltgolv, m ² /djur	Ströbädd, m ² /djur	
					Liggarea	Totalarea
Kalvar	60	1,20	1,00		1,00	1,50
Kalvar	90	1,40	1,10	1,50	1,20	1,70
Kalvar	150			1,50	1,50	2,20
Ungdjur	250			1,80	2,00	2,90
Ungdjur	400			1,90	2,60	3,70
Ungdjur	600			2,30	3,10	4,40
Ungdjur	> 600			2,60	3,40	4,80
Dikor, sinkor					3,40	4,80
Mjölkkor, amkor					6,00	8,50

3 Kalvningsutrymme

Ensambox: 10 m², kortaste sidan 3 m.

Gruppbox för kalvning: 8 m²/ko, kortaste sidan 3 m i boxar för ≤ 3 kor,
5 m i boxar för > 3 kor.

4 Kalvgömma vid di- och amkoproduktion

0,9 m² per kalv.

5 Utrymme för utegångsdjur

I ligghall: lika med liggareorna i ströbäddsboxar i bilaga 2 punkt 2.

I kombinerad ligg- och utfodringshall: lika med totalareorna i ströbäddsboxar i bilaga 2 punkt 2.

6 Gångar i lösdriftsstallar¹⁾

Gång mellan	Vuxna djur		Ungdjur	
	≤ 25 djur/grp, m	> 25 djur/grp, m	≤ 250 kg, m	> 250 kg, m
-liggbåsråd och vägg	1,80	2,00	1,40	1,80
-ätbåsråd och vägg ²⁾				
-två liggbåsrader	2,00	2,20	1,50	1,90
-liggbåsråd och ätbåsråd				
- foderbord och vägg ²⁾	2,80	3,00	2,10	2,50
- liggbåsråd och foderbord				

1) Gångar får inte vara så smala att djuren riskerar att fastna

2) Med vägg likställs avgränsning mot djupströbädd

7 Vattenförsörjning för djur i lösdrift

1 vattenkopp per 10 mjölkande kor

1 vattenkopp per 25 djur övriga nötkreatur

8 Utrymme vid rakt foderbord vid samtidig utfodring av lösgående djur¹⁾

	Högsta vikt, kg	Ätplats, m	Minsta fria öpp- ning till ätplats, m
Kalvar	90	0,30	0,14
Kalvar	150	0,40	0,14
Ungdjur	250	0,45	0,15
Ungdjur	400	0,50	0,15
Ungdjur	600	0,60	0,17
Ungdjur	> 600	0,65	0,20
Vuxna djur	500	0,60	0,17
Vuxna djur	650	0,70	0,20
Vuxna djur	> 650	0,75	0,22

1) Vid fri tilldelning av allt foder får antalet ätplatser minskas till en ätplats per tre djur.

9 Foderbord

Foderbordsytan eller rännbottens höjd över båspall, klövpall eller skrapad gång skall vara minst 0,1 m.

Foderbordets kant mot båspallen får i kortbås-, foderliggbås- och fångbåssystem inte vara högre än 0,2 m över båspallsytan.

10 Dränerande spaltgolv och spaltgolvskassetter

	Djurkategori	Högsta vikt, kg	Största spaltöppning, mm	Största andel öppning, %
Gödseldränerande golv för kalvar och ungdjur	Kalvar	90	25	28
	Ungdjur	400	30	28 ¹⁾
	Ungdjur	> 400	35	28 ¹⁾
Gödseldränerande golv för lösgående djur	Vuxna djur		35	28
Gödseldränerande gummispaltgolv ²⁾ i bås för bundna djur, i foderliggbås, fångbås och ätbås	Vuxna djur		30	36
Urindränerande golv	Alla		15	35

1) Gödseldränerande gummispaltgolv med största spaltöppning 30 mm och största andel öppning 36 % får användas i bås för bundna djur, i foderliggbås, fångbås under förutsättning att stavarna placeras vinkelrät mot båsets längdriktning.

2) Stavarna skall placeras vinkelrät mot båsets längdriktning.

GRISAR

1 Utrymme per djur i boxar eller hyddor för vuxna djur

	Ströad liggbox ¹⁾		Ströbädds- box	Minsta boxsida, m
	Liggarea ³⁾ , m ²	Totalarea, m ²	Totalarea, m ²	
Galt	6	7 ²⁾	7	
Digivande sugga ⁴⁾ då griskullen är yngre än 2 veckor	4	5		
Digivande sugga ⁴⁾	4	6	7	
Sinsugga, < 6 djur/grupp	1,1	2,48	2,5	2,4
≥ 6 djur/grupp	1,1	2,25	2,5	2,8
Dräktig gylta, < 6 djur/grupp	0,9	1,81	Enl. bil.3.3	2,4
≥ 6 djur/grupp	0,9	1,64		2,8

1) Box eller hydda får ej - inom angiven area - vara utformad på sådant sätt att svårigheter uppstår för djuren att vända sig i boxen, hyddan eller avgränsad gödselgång.

2) 10 m² om betäckning sker i boxen.

3) Liggarean får inte vara försedd med dränerande golv.

4) Box för digivande sugga skall vara utformad så att det fria utrymmet i suggans mankhöjd har en diameter av minst 2,0 m.

2 Utrymme i bås för tillfällig fixering av grisar

	Längd m	Bredd m
Liggbås		
Gylta eller liten sugga ¹⁾	2,00	0,60
Normalstor eller stor sugga ¹⁾	2,00	0,70
Ätbås, stängbart		
Gylta eller liten sugga	2,00 ²⁾	0,45
Normalstor eller stor sugga	2,00 ²⁾	0,50

1) Fritt utrymme bakom grisande sugga: 0,3 m

2) Inklusive utrymme för utfodring. Dock får tråg ej inkräkta mer än 0,3 m i bålet.

3 Utrymme per djur i boxar för växande grisar, 10-130 kg

Ströad liggbox ¹⁾ , - liggarea, m ²	$= 0,10 + \frac{vikt(kg)}{167}$
- totalarea, m ²	$= 0,17 + \frac{vikt(kg)}{130}$
Ströbäddsbox, totalarea, m ²	$= 0,20 + \frac{vikt(kg)}{84}$

1) Box får ej - inom angiven area - vara utformad på sådant sätt att svårigheter uppstår för djuren att vända sig i boxen eller avgränsad gödselgång.

4 Utrymme vid rak foderplats vid samtidig utfodring av lösgående grisar

Högsta vikt, kg	Utfodringsplats, m
25	0,21
35	0,23
50	0,26
95	0,34
> 95	+0,02 per 10 kg

5 Dränerande spaltgolv eller spaltgolvs-kassetter av betong

Djurkategori	Största spalt, mm	Stavbredd, mm	Ungefärligt viktintervall, kg
Födels-avvänjning	11	50	- 9
Avvänjning – 10 veckor	14	50	9 - 25
10 veckor – 120 kg	18	80	25 - 120
Vuxna grisar	20	80	> 120 kg

6 Urindränerande golv

Djurkategori	Största spaltöppning, mm	Största andel öppning, %
Alla	11	35 ¹⁾

1) Gäller ej spaltgolv eller spaltgolvs-kassetter av betong

7 Vattenförsörjning för grisar i lösdrift

	Antal digivande suggor per		Antal övriga grisar per	
	vattenkopp	vattennippel	vattenkopp	vattennippel
Torrutfodring	20	10	40 ¹⁾	20
Blötutfodring	40 ¹⁾	20	80 ¹⁾	40 ¹⁾

1) Dock minst två vattenställen i grupper över 30 grisar.

8 Utrymme i ligghall eller hydda för utegångsgrisar

Lika med liggarean i ströad liggbox.

FÅR

1 Golvutrymme per djur exkl foderhäck

	Högsta vikt, kg	Spaltgolv, m ²	Ströbädd, m ²
Lamm > 15 kg	30	0,5	0,5
Lamm	> 30	0,8	1,0
Vuxet djur	65	0,9	1,2
Vuxet djur	> 65	1,0	1,4
Dräktig tacka		1,3	1,7
Tacka med lamm < 15 kg	65	1,4	1,7
Tacka med lamm < 15 kg	> 65	1,5	1,9

2 Utrymme vid foderhäck

	Häcklängd per djur			
	Samtidig utfodring, m		Fri utfodring, m	
	Rak	Rund	Rak	Rund
Lamm > 15 kg och vuxet djur	0,35	0,20	0,17	0,10
Dräktig tacka	0,45	0,20		
Tacka med lamm < 15 kg	0,45			

3 Minimidjup bakom foderhäck

2,0 m.

4 Gödseldrainerande golv

Stavbredd: 80 mm

Största spalt: 25 mm

5 Vattenförsörjning

1 vattenkopp per 15 tackor av mjölkkras.

1 vattenkopp per 30 tackor eller vinterlamm av övriga raser.

6 Utrymme för utegångsdjur

70 % av arean i ströbäddsbox.

7 Lammingsbox

1,5 x 1,5 m

GETTER

1 Golvutrymme per djur exkl foderhäck

	Högsta vikt, kg	Spaltgolv, m ²	Ströbädd, m ²
Killing	15	0,25	0,25
Ungdjur	> 15	0,50	0,50
Vuxet djur		1,00	1,20

2 Utrymme vid foderhäck

Lösdrift: 0,35 m/djur

Bundna djur: 0,45 m/djur

3 Gödseldrainerande golv

Stavbredd: 80 mm

Största spalt: 25 mm

4 Vattenförsörjning

1 vattenkopp per 15 getter.

Bilaga 6

FJÄDERFÄN

1 Utrymme för värphöns i bur

	Area, m ² /djur	Tillgänglig area, m ² /djur	Höjd, m
Bur	0,075 ¹⁾	0,060	0,45 ²⁾
Rede			0,20
Ströbad			0,20

1) En bur får inte vara mindre än 0,2 m². I minimiarea får inte inräknas yta under gödseldeflektor som inkräktar mer än 0,07 m in i buren, räknat vinkelrätt från burens front.

2) Avser tillgänglig area.

2 Övriga mått m.m. för värphöns i bur

Golv	Trådtjocklek 2 mm Lutning högst 12 %
Vatten	Minst två koppar eller nipplar skall vara åtkomliga från varje bur. Varje nippel får betjäna högst två burfack.
Fodertråg	120 mm tråkant per djur
Sittpinne	150 mm per djur
Fri bredd för inspektionsgångar	0,90 m
Avstånd golv - nedersta burraden	0,35 m
Antal burvåningar	Högst 3
Antal värphöns per bur	Högst 16

3 Utrymme för frigående värphöns

Högsta beläggning	Envåningssystem	< 2,4 kg: 9 höns/m ² tillgänglig area ≥ 2,4 kg: 7,5 höns/m ² tillgänglig area
	Flervåningssystem	7 höns/m ² tillgänglig area ¹⁾ 20 höns/m ² golvarea
Rede	Fackrede	0,0125 m ² /höna minsta area 0,075 m ² kortaste sidan 0,24 m
	Kollektivrede	0,010 m ² /höna minsta area 0,140 m ² kortaste sidan 0,35 m
Ströarea		1/3 av golvarean, dock minst 0,025 m ² /höna

1) Jfr 2 kap. 57 §

4 Övriga mått m.m. för frigående värphöns

Golv		Lutning högst 12 %
Vatten	Rakt tråg	25 mm tråkant/höna
	Runt tråg	10 mm tråkant/höna
	Nippel eller kopp ¹⁾	Högst 10 höns/nippel eller kopp
Fodertråg	Rakt tråg	100 mm tråkant/höna
	Runt tråg	40 mm tråkant/höna
Sittpinne ²⁾		150 mm/höna
Fri höjd mellan våningar	Flervåningssystem	0,45 m
Antal våningar	Flervåningssystem	Högst 4
Öppningar till utomhusytorna ³⁾		Höjd 0,35 m Bredd 0,40 m, dock minst 2,00 m totalt per 1000 höns

- 1) Minst två tillgängliga för varje höna
 2) Centrumavstånd 300 mm, avstånd vägg 200 mm.
 3) Skall vara utspridda utefter hela byggnadens längd

5 Utrymme för unghöns i bur

Ålder, veckor	Burarea ¹⁾ , djur/m ²	Burhöjd ²⁾ , m	Utrymme vid rakt fodertråg, mm/djur	Vatten, kyckl/nippel, st	Antal burvåningar, st
0-6	85	0,25	20	15	4
7-18	30	0,38	60	8	3

- 1) I minimiarea får inte inräknas yta under gödseldeflektor som inkräktar mer än 0,07 m in i buren, räknat vinkelrätt från burens front.
 2) Lägsta höjd inom föreskriven golvarea.

6 Utrymme för frigående unghöns

Ålder, veckor	Golvarea, djur/m ²	Utrymme vid rakt fodertråg, mm/djur	Utrymme vid vatten-tråg		Vatten djur/nippel, st
			Rakt, mm/djur	Runt, mm/djur	
0-6	25	20	5	4	30
7-12	15	50	7	5	20
13-18	10	50	7	5	15

7 Utrymme för slaktkycklingar

Ålder, veckor	Golvarea ¹⁾ , kg/m ²	Utrymme vid fodertråg		Utrymme vid vatten-tråg		Vatten, kyckl/nippel, st
		Rakt, mm/djur	Runt, mm/djur	Rakt, mm/djur	Runt, mm/djur	
0-7	20	20	12 ²⁾	10	4	20
8-10	20	35	20	15	5	15

1) Jfr 2 kap. 59 §.

2) 8 mm vid fri tillgång på foder

Övriga fjäderfän

8 Utrymme för avelsdjur

	Golvarea		Värprede, m bredd (b) djup (dj) höjd (h)	Utrymme vid runt fodertråg, mm/djur	Utrymme vid runt vattentråg, mm/djur
	Enbart inomhus, djur/m ²	Vid möj- lighet till utevistelse, djur/m ²			
Kalkoner	2,5		b: 0,35 ²⁾ dj: 0,5 h: 0,45	30 ¹⁾	12 ¹⁾
Gäss	1	2	b: 0,6 dj: 0,6 h: 0,6		
Ankor	2	4	b: 0,4 dj: 0,4 h: 0,5		

1) Dubbla utrymmet för tuppar

2) Högst 4,5 djur/rede

9 Utrymme för slaktdjur

		Golvarea		Utrymme vid runt fodertråg, mm/djur	Utrymme vid runt vattentråg, mm/djur
		Enbart inomhus kg/m ²	Vid möj- lighet till utevistelse, kg/m ²		
Kalkoner	≤ 10 kg	30 ³⁾		18	8
	> 10 kg	30 ³⁾		30	12
Gäss ^{1), 2)}		14	18		
Ankor ¹⁾		16	20		

1) Under första uppfödningsveckan får beläggningen var högst 15 djur/m². Beläggningen skall därefter sänkas successivt. Efter 4 veckor gäller tabellvärdena.

2) Uppfödning i ligg- och utfodringshall med rastgård:

- golvarea i ligghall 32 kg/m²
- rastgård 10 ggr ligghallsarean
- runt fodertråg 7 mm/djur (fri utfodring)
- rakt vattentråg 9 mm/djur

3) Jfr 2 kap. 65 §.

MINK

1 Utrymme i bur

	Burmått			Anm
	Djup, m	Höjd, m	Burarea, m ²	
Vuxet djur Hona med valpar	0,8	0,45	0,255	För varje tillkommande valp skall burarean ökas med 0,085 m ² .
Två valpar efter avvänjning	0,8	0,45	0,225	

2 Nät

Tråddiameter, bottennät, mm	Största maskstorlek			
	Botten, mm	Väggar, mm	Tak, mm	Mellanvägg, mm
1,8	38×25	38×25	38×25	25×25 ¹⁾
1,8	38×25	38×25	38×25	12,5×25 ²⁾

1) Om avståndet mellan burarnas mellanväggar är > 25 mm.

2) Om avståndet mellan burarnas mellanväggar är ≤ 25 mm.

Definitioner av i författningen använda uttryck**Amko**

Ko som ger di till kalvar som inte är hennes egen avkomma.

dBA

Enhet för mätning av bla ljud(trycks)nivå "A" anger att det ingående ljudet vägts över det standardiserade A-filtret före nivåangivelsen. dB-skalan är logaritmisk. En ökning eller minskning av ljudnivån med 10 dBA uppfattas av det mänskliga örat som en fördubbling resp halvering av ljudet.

Diko

Ko som ger di till egen kalv eller egna kalvar.

Dräktighetsperiod

Begreppet används för suggor och gyltor och avser tiden från fyra veckor efter betäckning till en vecka före beräknad grisning.

Dränerande golv

Ett samlingsbegrepp för genomsläppliga golv. Gödseldränerande golv är golv som är konstruerade för att släppa igenom träck, urin och i viss mån strömedel till ett underliggande utrymme. Urindränerande golv är golv som är konstruerade för att enbart släppa igenom urin och annan vätska.

Fixering av grisar

Grisars rörelsefrihet begränsas så att de inte kan vända sig genom att de stängs inne i bås eller burar med hjälp av grindar m.m.

Foderliggbås

En båsplats som är både utfodrings- och liggplats för djur i besättningar där nötkreatur går lösa.

Fångbås

Nötkreaturen (mjölkorna) står uppstallade på båsplatsen med fångbåge eller fånggrind. Båsplatsen är djurens utfodrings- och liggplats. Systemet innebär att djuren kan släppas lösa; mjölkorna framför allt i samband med mjölkningen.

Fölningsbox

Box för sto med föl fram till fölets avvänjning.

Förmedlingskalvar

Kalvar som samlats ihop från flera kobesättningar för att sedan distribueras vidare till ungnötsuppfödare.

Gödseldeflektor

Utrustning i vissa hönsburar. Den är en från fodertrågets bakkant utstickande plåt, som har till syfte att skydda äggen mot bl a nedsmutsning och hackning samt att förhindra rymning och gödselnedfall i underliggande burvånings fodertråg.

Hårdgjord yta

Ytan anses vara hårdgjord om den består av betong, asfalt eller likvärdigt.

Hästar

Häst kategorier	Mankhöjd, m
Ponny A	≤1,07
Ponny B	1,08 - 1,30
Ponny C	1,31 - 1,40
Ponny D	1,41 - 1,48
Liten häst	1,49 - 1,60
Stor häst	1,61 - 1,70

Kalv

Ett nötkreatur som är högst sex månader gammalt.

Kontinuerlig uppfödning

Hållande av - i normalfallet - olikåldriga djur i stall eller stallavdelning. Insättning av nya djur sker efterhand.

Konventionell uppfödning i grisningsbox

Med konventionell uppfödning avses att suggan tillsammans med smågrisarna hålls lösgående i en box. Smågrisarna har tillgång till avskilt ligg- och utfodringsutrymme, som är skyddat mot drag och som oftast är uppvärningsbart. Möjligheter till fixering av suggan i samband med grisningen kan finnas.

Kortbås

Bås för bundna nötkreatur där djuren ständigt kan hålla huvudet in över foderbordet.

Korttidsuppställning av häst

Text inhysning i permanenta eller tillfälliga gäststallar under några dagar.

Liggarea

Begreppet används i bilaga 2 och 3 och avser boxareor som är godkända som liggytor. Anordningar för utfodring som inkräktar på liggarean inräknas inte i denna.

Liggbås

Bås för lösgående nötkreatur, endast avsedd som liggplats.

Långbås

Bås för bundna nötkreatur. Djuren tillåts i regel bara att nå in över foderbordet i samband med att de äter. Annars är de utestängda från foderbordet.

Mankhöjd

Lodrätt avstånd mellan mankens högsta punkt och det plan som djuret står på.

Mellanbås

Bås för bundna nötkreatur. Mellanbåset är en kombination av kort- och långbås. Foderbordsgrinden är i regel rörlig.

Omgångsuppfödning

Hållande av likåldrig djurgrupp i eget stall eller egen stallavdelning. Insättning av ny djurgrupp sker inom en tidsperiod av högst tio dagar och inte förrän stallet eller stallavdelningen tömts helt.

ppm

Koncentration av ett visst ämne mätt i miljondelar (parts per million).

Rede

Avskilt utrymme för äggläggning. Golvet i utrymmet får inte vara så utfört att fåglarna ligger direkt pårukt av metall.

Slaktgrisar

Grisar mellan ca 35 kg och slaktvikt.

Spaltgolv

Spaltgolv är en typ av dränerande golv. Golvet består av stavar av tex betong, trä eller plast som läggs med visst avstånd från varandra. Mellanrummet mellan stavar kallas spalt.

Stall

Byggnad för hållande av djur.

Stallavdelning

Del av ett stall som är avskilt från andra delar av stallet med täta väggar.

Ströad liggyta

Med ströad liggyta menas en ströbädd som i regel kräver daglig tillsyn och daglig utgödsling. Förbrukat och blött strömedel ersätts med nytt.

Ströbad/sandbad

Utrymme med luckert strömedel där värphöns i bur kan tillfredsställa sina beteendebestånd såsom att picka, sprätta och utföra sandbadsbeteende.

Ströbädd

Med ströbädd menas en bädd som gödslas ut med ett intervall från någon eller några veckor upp till ett år. En ströbädd hålls torr genom att nytt strömedel tillförs ovanpå det gamla. En ströbädd som "brinner" kallas vanligen djupströbädd.

Termisk komfort

Djuren har termisk komfort inom den sk termoneutrala zonen. I denna zon kan djuren utan svårigheter upprätthålla sin värmebalans. Den termoneutrala zonen begränsas nedåt av den nedre kritiska temperaturen och uppåt av den övre kritiska temperaturen. Vid temperaturer under den undre kritiska temperaturen måste djuren öka sin ämnesomsättning och äta mer foder för att behålla sin kroppstemperatur. Vid temperaturer över den övre kritiska temperaturen kommer djurens kroppstemperatur att stiga på grund av att de av fysikaliska skäl inte kan bli av med sin överskottsvärme. Temperaturgränserna påverkas av en mängd faktorer såsom djurslag, djurvikt, utfodringsintensitet, lufthastighet, luftfuktighet, liggytor, strö, antal djur i gruppen och fixeringsgrad.

Tillgänglig area

För hönsen ständigt tillgängliga areor med minst 0,3 m bredd och minst 0,45 m fri höjd. Redesarean får inte medräknas.

Totalarea

Begreppet används i bilaga 2 och 3 och avser areor där djuren kan röra sig utan hinder, som regel liggarea och gödslingsarea. Anordningar för utfodring som inkräktar på totalarean inräknas inte i denna. Dock får ätbås i ströad ligbox för grisar inräknas i totalarean under förutsättning att funktionen i boxen inte påverkas negativt.

Utegångsdjur

Djur som går ute eller har möjlighet att gå ut på betesmark eller i rasthage halva dygnet eller mer under den kalla årstiden då betestillväxt inte sker.

Övertemperatur

Skillnaden mellan lokal och omgivande temperatur ifråga om pälsdjur.
Skillnaden mellan stalltemperaturens förväntade ärvärde och rådande värde ifråga om utrustning för larm.